

04 2023

OOTTS ceļvedis lietotājiem

Iedzīvotāju iepazīstināšana ar Once-Only Technical System
ieguvumiem un koncepciju

Nozīmīgākās definīcijas:

Vienotās Digitālās Vārtejas regula (SDGR)	Regula, kuras 14. pantā ir noteikta prasība izveidot tehnisku sistēmu automatizētai apliecinājumu apmaiņai starp kompetentajām iestādēm dažādās dalībvalstīs.
Vienreizes tehniskā sistēma (OOTS)	Vienreizes tehniskā sistēma pārrobežu automatizētai apliecinājumu apmaiņai.
Kompetentā iestāde (KA)	Kompetentā iestāde ir jebkura dalībvalsts iestāde vai struktūra, kas izveidota valsts, reģionālā vai vietējā līmenī un kurai ir īpaši pienākumi saistībā ar informāciju, procedūrām, palīdzību un problēmu risināšanas pakalpojumiem, uz kuriem attiecas SDGR.
Procesuālās prasības	Fakti vai atbilstības, ko pierāda konkrētais apliecinājums, piem., dzimšanas fakta notikums.
Apliecinājums	Apliecinājumi ir jebkurš dokuments vai dati, tostarp teksts vai skaņa, vizuāls vai audiovizuāls ieraksts, neatkarīgi no izmantotā datu nesēja, ko kompetentā iestāde pieprasa, lai pierādītu faktus vai atbilstību procesuālajām prasībām, piem., dzimšanas apliecība
Apliecinājuma tips	Apliecinājumu tips ir strukturēti vai nestrukturēti dati ar kopīgu mērķi vai saturu.
Apliecinājuma sniedzējs	Kompetentās iestādes, kas likumīgi izdod strukturētus vai nestrukturētus apliecinājumus.
Procedūru portāls	Tīmekļa vietne vai mobilā aplikācija, kurā pakalpojuma pieteicēji var pieteikt un izpildīt pakalpojumus tiešsaistē.

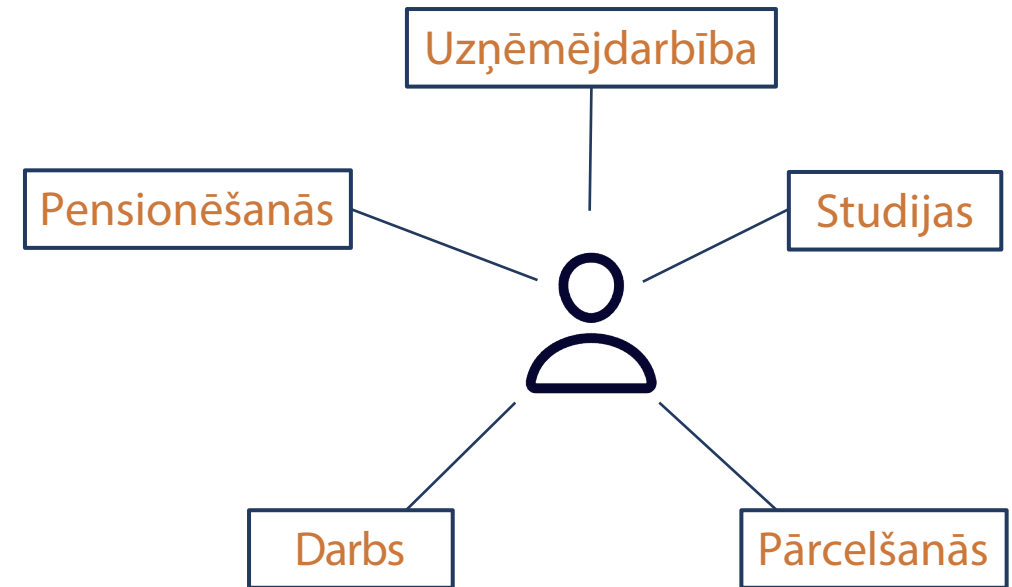
OOTS ieguvumi

OOTS rada starpresoru datu telpu.

Pabeidzot tiešsaistes procedūru, lietotāji varēs izteikt savu skaidru pieprasījumu iegūt apliecinājumus no citas dalībvalsts kompetentās iestādes.

Skaidrs pieprasījums izraisa apliecinājumu apmaiņu no kompetentajām iestādēm vairākās dažādās nozarēs (izglītība, transportlīdzekļi, iedzīvotāju reģistri utt.), izmantojot OOTS.

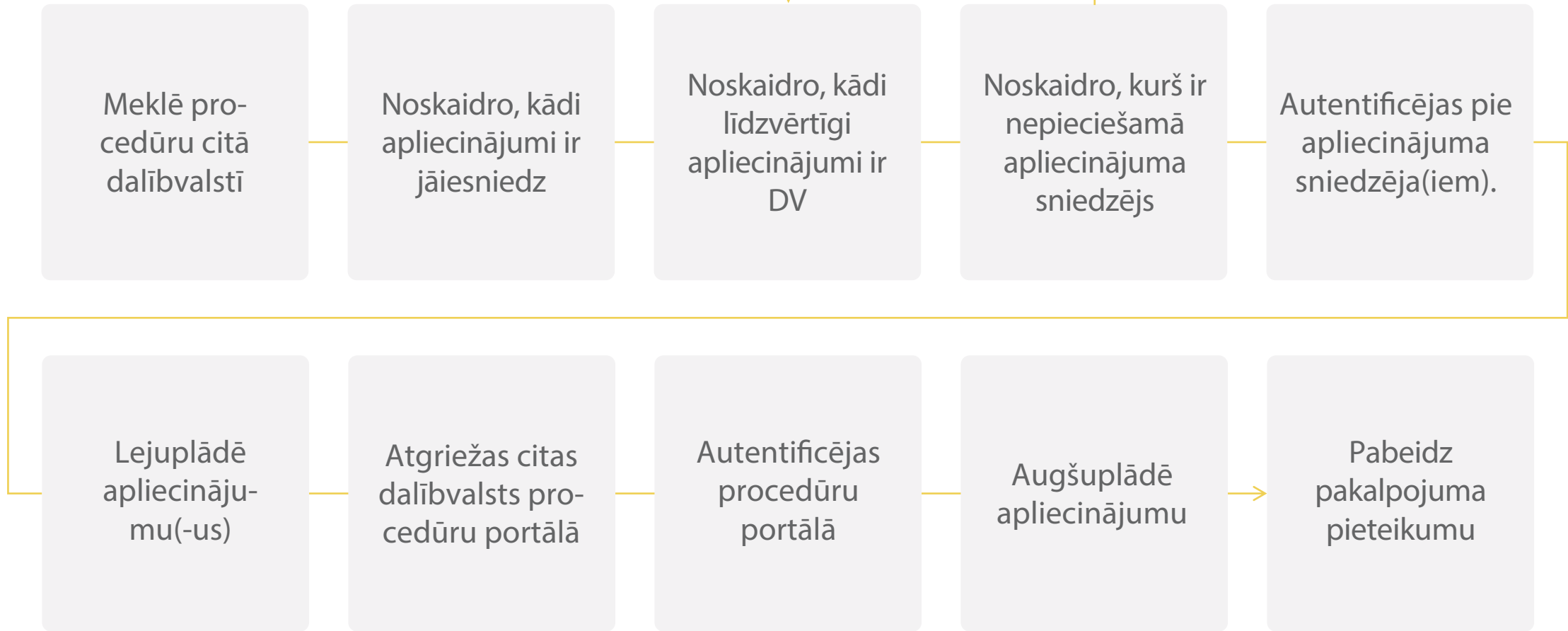

Vienotā digitālā vārteja Lietotāja pieredze pārrobežu procedūrām

Once-Only Technical System: Sodienas lietotāja pieredze pārrobežu procedūrām

Once-Only Technical System: Rītdienas lietotāja pieredze pārrobežu procedūrām

Meklē pakalpojumu citā dalībvalstī

Autenticējas citas dalībvalsts procedūru portālā

Veic pakalpojuma izpildi

Pieprasa apliecinājumu apmaiņu

Autenticējas pie apliecinājumu sniedzēja

Priekšskata un apstiprina apliecinājumu iesniegšanu

Pabeidz pakalpojuma pieteikumu

OOTS mazinās mobilitātes šķēršļus

Šobrīd...

Dalībvalstīs administratīvajām procedūrām ir nepieciešami atšķirīgi apliecinājumu veidi ar vienādu būtību

Katrā dalībvalstī ir vairāki apliecinājumu sniedzēji, un ir apgrūtināta to meklēšana

Kompetentajām iestādēm nav viegli apstiprināt, vai lietotāju augšupielādētie apliecinājumi ir autentiski un aktuāli

OOTS nodrošinās

Automatizētu apliecinājumu veidu kartēšanu starp dalībvalstīm, izmantojot OOTS kopīgos pakalpojumus.

ES mēroga apliecinājumu sniedzēju katalogu, izmantojot OOTS kopīgos pakalpojumus.

Tiešu un drošu savienojumu starp pakalpojumu sniedzējiem un autentiskiem datu avotiem, izmantojot OOTS platformu.

Rezumējot, OOTS priekšrocības ir:

1. OOTS nodrošinās, ka **lietotājiem vairs nebūs jādara darbs**, lai noskaidrotu, kādi ir attiecīgie apliecinājumi citā dalībvalstī un kurš autentisks datu avots tos var nodrošināt.
2. Valsts pārvaldes iestādes saņems **uzticamus** apliecinājumus, kas tiek piegādāti, izmantojot OOTS, jo tie **tiek nodrošināti tieši no autentiskā avota**, izmantojot uzticamu protokolu (eDelivery).
3. Apliecinājumu saņemšana no autentiskā avota valsts pārvaldes iestādēm nodrošinās tā **aktuālo redakciju**.
4. OOTS apmainīsies **ar standartizētiem un nestandartizētiem** apliecinājumiem **ar vienādu uzticamības un drošības līmeni**.
5. OOTS būs droša un lietotāja privātumam draudzīga **starpresoru G2G datu telpa** datu apmaiņai starp ES dalībvalstu valsts pārvaldes iestādēm

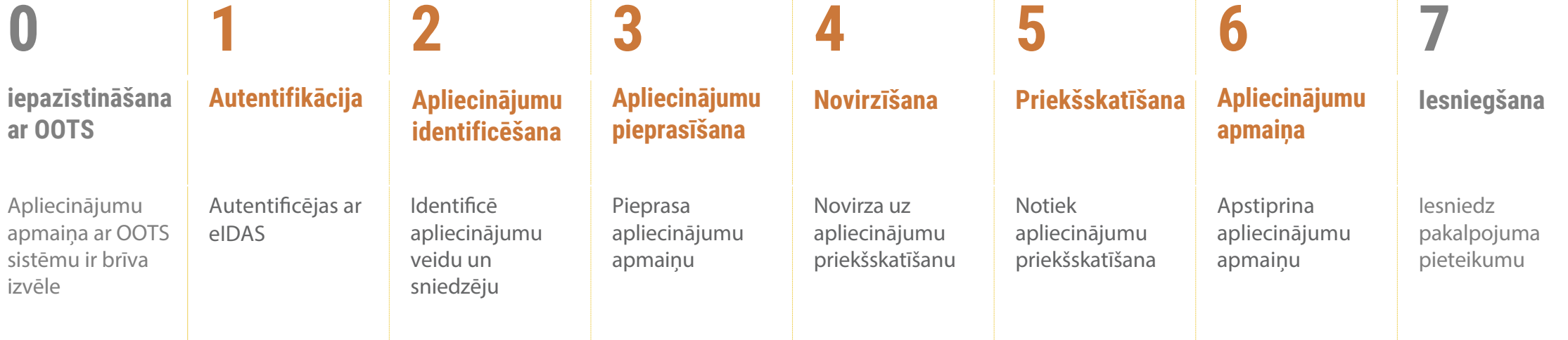
Lietotāja pieredze

---

1. Autentifikācija | 2. Apliecinājuma identificēšana | 3. Apliecinājuma pieprasīšana | 4. Novirzīšana | 5. Priekšskatīšana | 6. Apliecinājuma izgūšana | 7. Iesniegšana

7 galvenie soļi OOTS lietošanā

OOTS tvērums

1 Autentifikācija

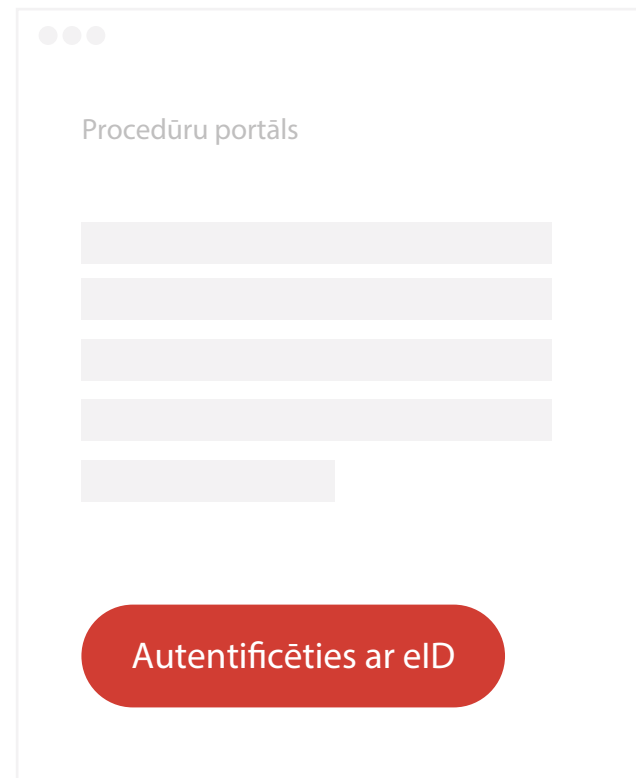

Lietotājiem ir jābūt eIDAS iespējamam eID, lai pieprasītu apliecinājumu izgūšanu, izmantojot vienreizes tehnisko sistēmu

Lai izmantotu OOTS, lietotājam ir jāautenticējas

Lietotāji sāk savu vienreizes ceļojumu portālā, kas piedāvā piekļuvi vienai no tiešsaistes procedūrām, kas ietilpst Vienotās digitālās vārtejas regulas tvērumā. Pārrobežu lietotāji sāks procedūru, autentificējoties ar savu eID

Tikai lietotāji, kuri autentificējas ar eIDAS līdzekļiem no eID shēmas, varēs pieprasīt apliecinājumus, izmantojot vienreizes tehnisko sistēmu.

Procedūru portāls

Five horizontal input fields for user information.

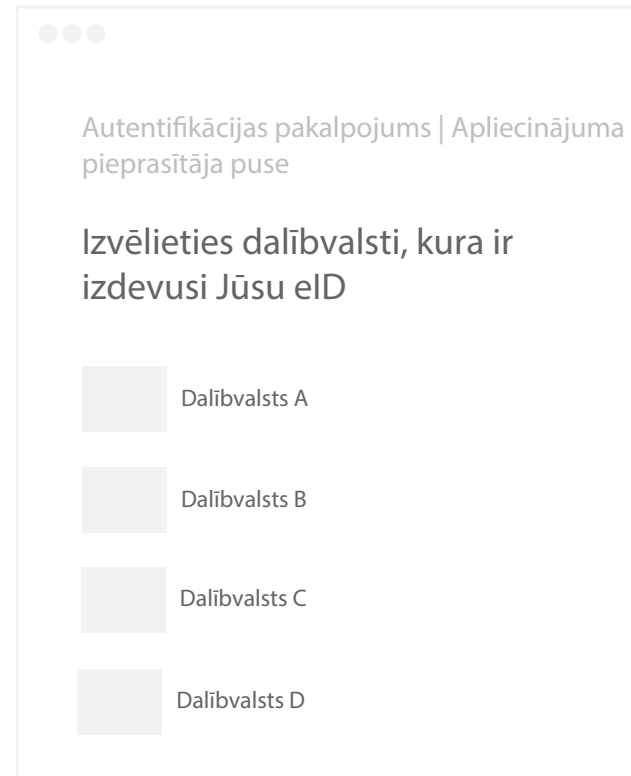
Autentificēties ar eID

Lietotājam ir jāizvēlas tā DV, kas izdevusi eID

Kad lietotāji procedūras portālā ir izvēlējušies autentificēties ar savu eID, viņi parasti tiek novirzīti uz valsts autentifikācijas nodrošinātāja vietni procedūru portāla pusē.

Pēc tam lietotājiem no saraksta jāizvēlas dalībvalsts, kas izdevusi viņu eID. Ja viņu eID ir izdevusi cita dalībvalsts, lietotājs tiks novirzīts uz izvēlētajā valsts autentifikācijas pakalpojuma vietni.

Autentifikācijas pieprasījums tiek nosūtīts no eIDAS mezgla procedūru portāla dalībvalstī uz eIDAS mezglu dalībvalstī, kas izdevusi lietotāju eID.

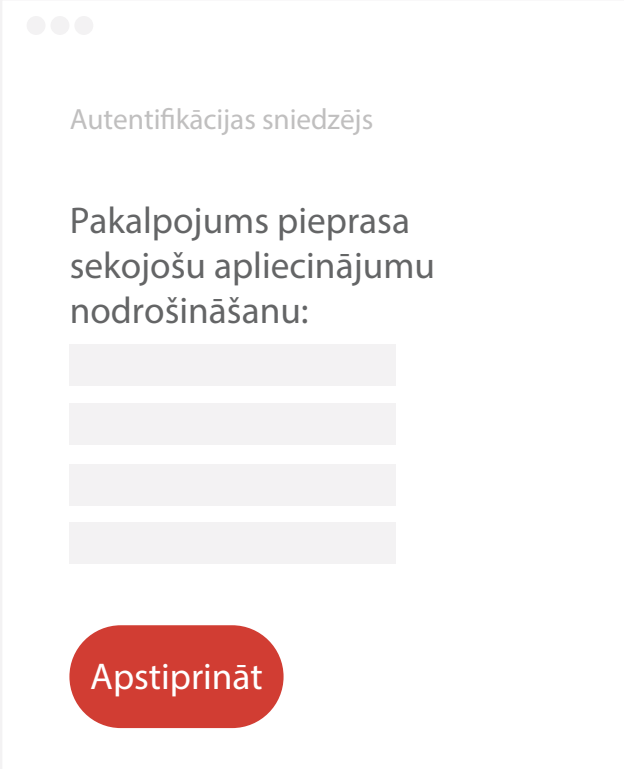
Lietotājam ir jāizvēlas savs eID veids

Nacionālie autentifikācijas portāli var nodrošināt lietotājiem vairākus eID līdzekļus autentifikācijai. Parasti tie ietver mobilo lietotni vai eID karšu lasītāju. Lietotājiem ir jāveic autentifikācija, izmantojot eIDAS shēmu, pretējā gadījumā viņi nevarēs izgūt apliecinājumus, izmantojot vienreizes tehnisko sistēmu.

Lietotājam tiks lūgta piekrišana

Lietotājiem tiks lūgta piekrišana koplietot savus eIDAS atribūtus ar apliecinājuma pieprasītāju pakalpojumu dalībvalstī, kurā viņi iesniedz pakalpojuma pieteikumu; šo piekrišanas pieprasījumu veic vai nu valsts autentifikācijas pakalpojums pakalpojumu sniedzēja pusē un/vai lietotāju identitātes nodrošinātājs. Kad lietotājs ir veiksmīgi autentificējies, viņš tiek novirzīts atpakaļ uz procedūru portālu.

Autentifikācijas sniedzējs

Pakalpojums pieprasa sekojošu apliecinājumu nodrošināšanu:

[Redacted area]

[Redacted area]

[Redacted area]

[Redacted area]

Apstiprināt

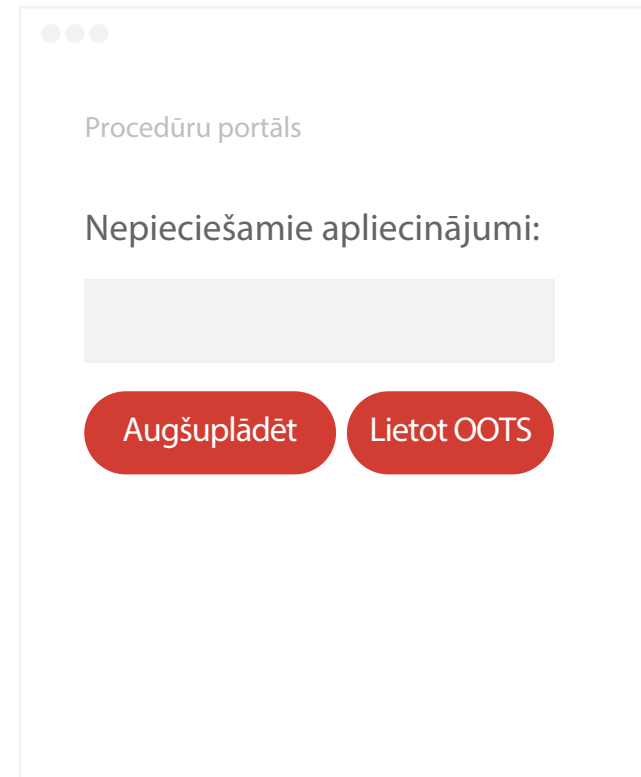
2 Apliecinājumu identificēšana

Procedūru portāla pienākums ir identificēt, kādus apliecinājumu veidus ir jāpieprasa un kas ir šo apliecinājumu sniedzēji.

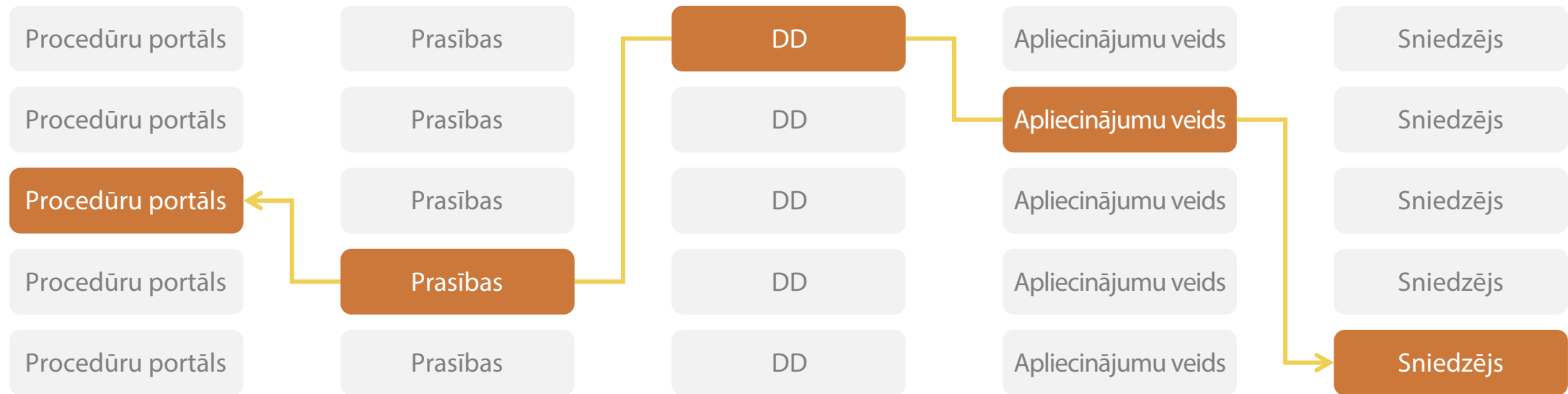
Lietotāji var brīvi izvēlēties izmantot OOTS

Vienreizes tehniskās sistēmas izmantošana nav obligāta – lietotāji joprojām var izvēlēties izmantot vienreizes tehnisko sistēmu vai augšupielādēt nepieciešamos dokumentus manuāli.

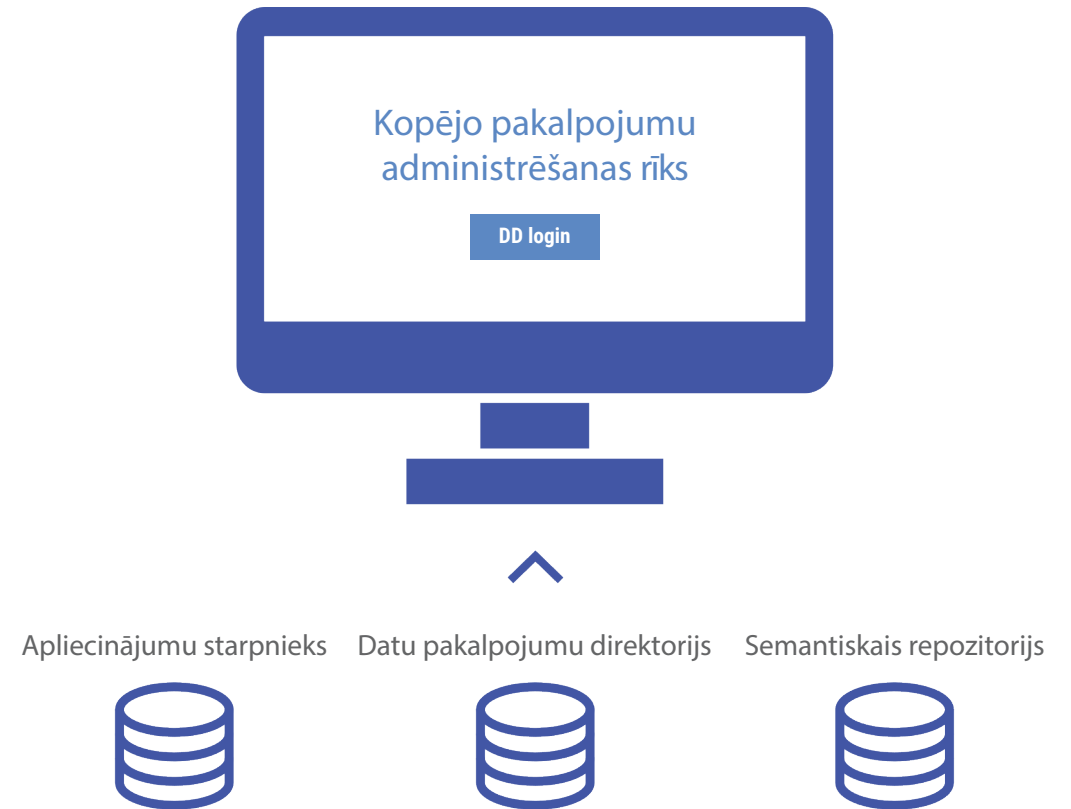
Vienkāršots skatījums uz prasīto apliecinājumu kartēšanu

- ! Procedūru portālam ir procesuāla(-as) prasība(-as) (piemēram, apliecinājums par dzimšanas faktu).
- ! Katra prasība ir saistīta ar apliecinājumu veidu(-iem) katrā dalībvalstī (piemēram, dzimšanas apliecība).
- ! Katram apliecinājumu veidam katrā dalībvalstī ir viens vai vairāki sniedzēji/datu devēji (DD) (piemēram, Fizisko personu reģistrs).

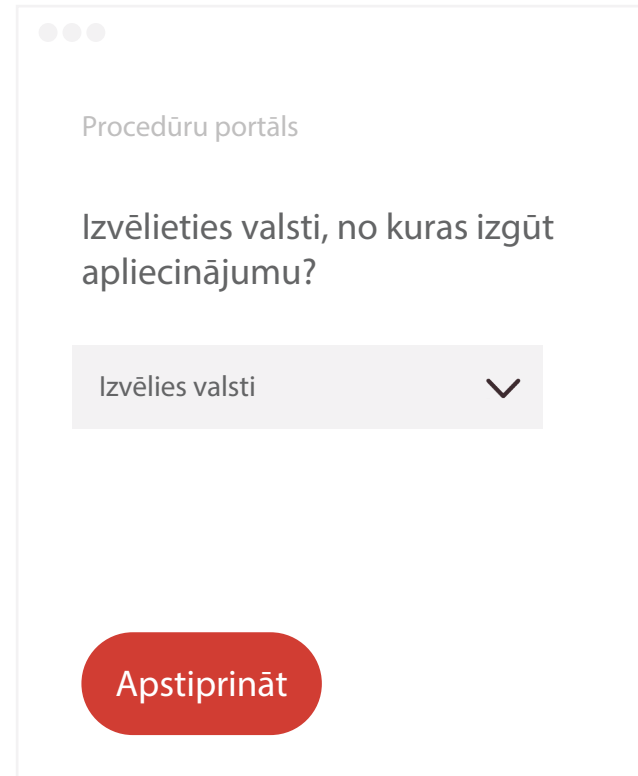
Dalībvalstīm būs lietotāja saskarne ar OOTS kopējiem pakalpojumiem

Izmantojot lietojumprogrammu, dalībvalstis varēs pārvaldīt savas prasības, apliecinājumu veidus un datu pakalpojumus, izmantojot EK nodrošinātos kopējos pakalpojumus.

Lietotājam jānorāda, kurā dalībvalstī atrodas viņa apliecinājumi

Katrai procedūras prasībai lietotājam ir jāizvēlas dalībvalsts, kurā tiek izsniegti viņa apliecinājumi. Ja ir nepieciešami vairāki apliecinājumi, lietotājam ir jāspēj izvēlēties dalībvalsti katram apliecinājumam.

Procedūru portāls

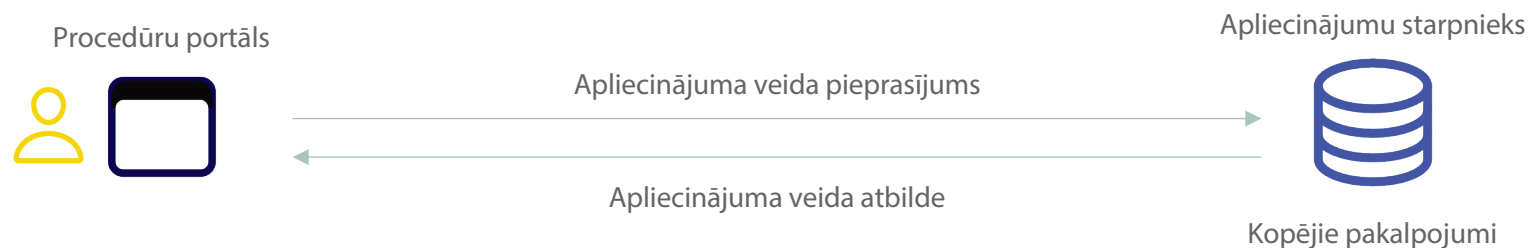
Izvēlieties valsti, no kuras izgūt apliecinājumu?

Izvēlies valsti

Apstiprināt

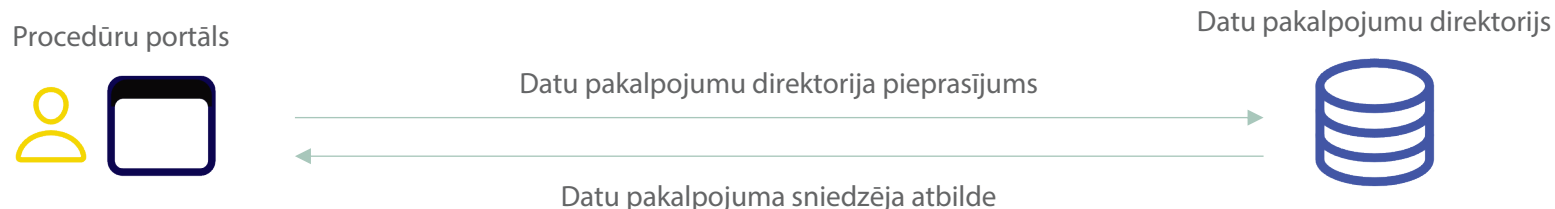
Apliecinājuma veida noteikšana

Ja portāls vēl nezina, kādu apliecinājuma veidu pieprasīt, procedūru portāls nosūta pieprasījumu Apliecinājumu starpniekam. Apliecinājumu starpnieks ļauj procedūru portālam meklēt pareizo(-os) apliecinājumu veidu(-us), ko pieprasīt no apliecinājuma sniedzēja.

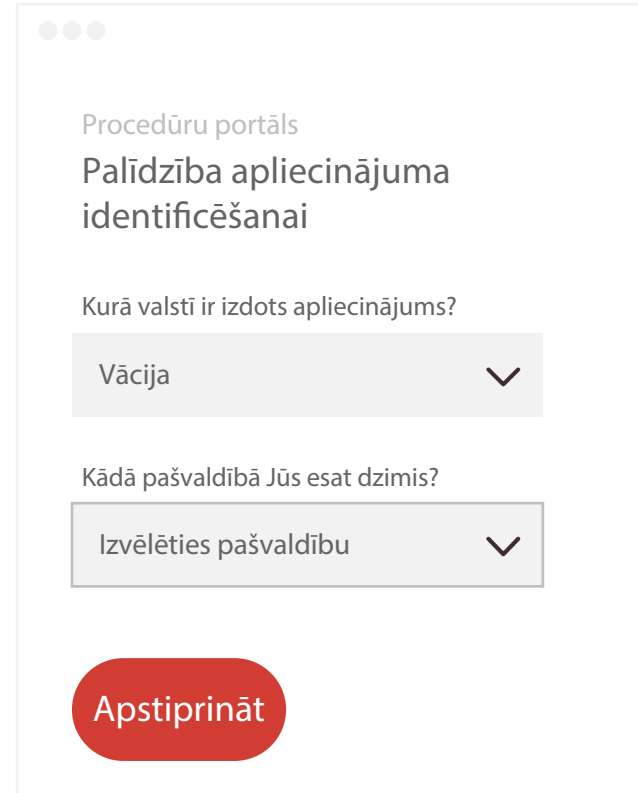
Apliecinājuma sniedzēja noteikšana

Lai noteiktu, kam nosūtīt apliecinājumu pieprasījumu, portāls nosūta datu pakalpojumu direktorijam (DPD) pieprasījumu, norādot apliecinājuma veidu (nodrošina Apliecinājumu starpnieks) un dalībvalsti. DPD atgriež apliecinājuma sniedzēja nosaukumu un eDelivery piekļuves punkta ID vai jebkurus papildu atribūtus, kas nepieciešami apliecinājumu sniedzēja atrašanās vietas noteikšanai.

Papildus atribūti

Dažos gadījumos dalībvalstīm var būt nepieciešama informācija no lietotāja, lai noteiktu pareizo apliecinājumu sniedzēju. Lietotājiem var būt jāievada reģions vai cita informācija, lai palīdzētu atrast pareizo apliecinājumu sniedzēju. Nepieciešamo papildu informāciju mēs saucam par papildus atribūtiem. Dalībvalstīm šie atribūti jāreģistrē DPD. Kad tas ir definēts, DPD atbildēs uz vaicājumu no portāla ar pieprasījumu pēc šiem papildus atribūtiem. Portālam tie savukārt ir jāpieprasa lietotājam. Pēc tam portāls izmantos lietotāja ievadīto informāciju, lai vēlreiz veiktu vaicājumu DPD, lai definētu attiecīgo(-s) apliecinājumu sniedzēju(-us).

Procedūru portāls
Palīdzība apliecinājuma
identificēšanai

Kurā valstī ir izdots apliecinājums?

Vācija

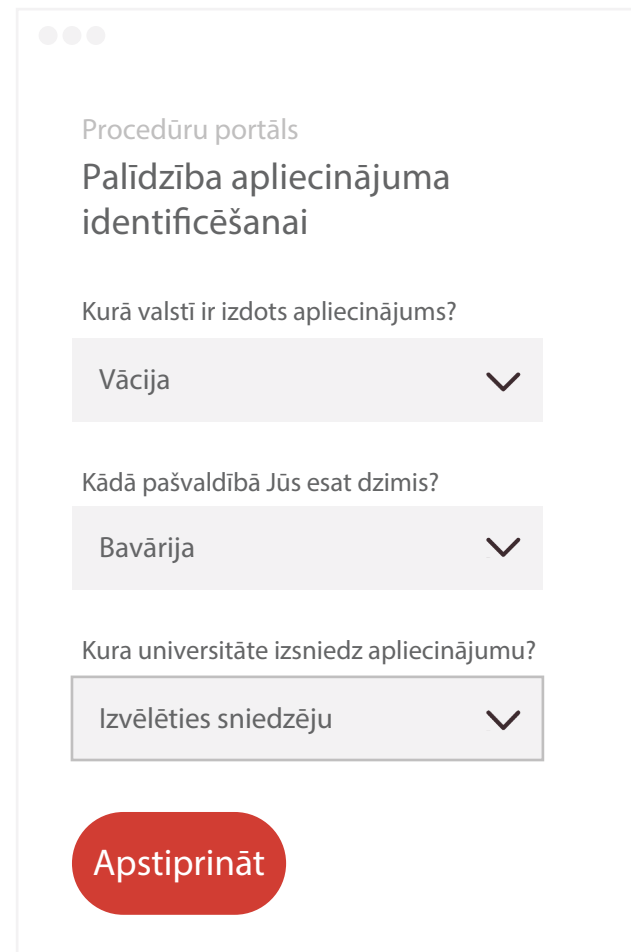
Kādā pašvaldībā Jūs esat dzimis?

Izvēlēties pašvaldību

Izvēlēties apliecinājumu sniedzēju

Ja datu pakalpojumu direktorijs atgriež vairākus apliecinājumu sniedzējus kādam apliecinājumu veidam, lietotājam tiks lūgts no saraksta atlasīt attiecīgo apliecinājumu sniedzēju. Piemēram, ja universitātes diplomi tiek glabāti katrā universitātē, nevis centrālajā datu bāzē, lietotājam tiks lūgts izvēlēties pareizo universitāti, no kuras pieprasīt apliecinājumu.

Procedūru portāls
Palīdzība apliecinājuma identificēšanai

Kurā valstī ir izdots apliecinājums?

Vācija

Kādā pašvaldībā Jūs esat dzimis?

Bavārija

Kura universitāte izsniedz apliecinājumu?

Izvēlēties sniedzēju

Apstiprināt

3 Apliecinājumu pieprasījums

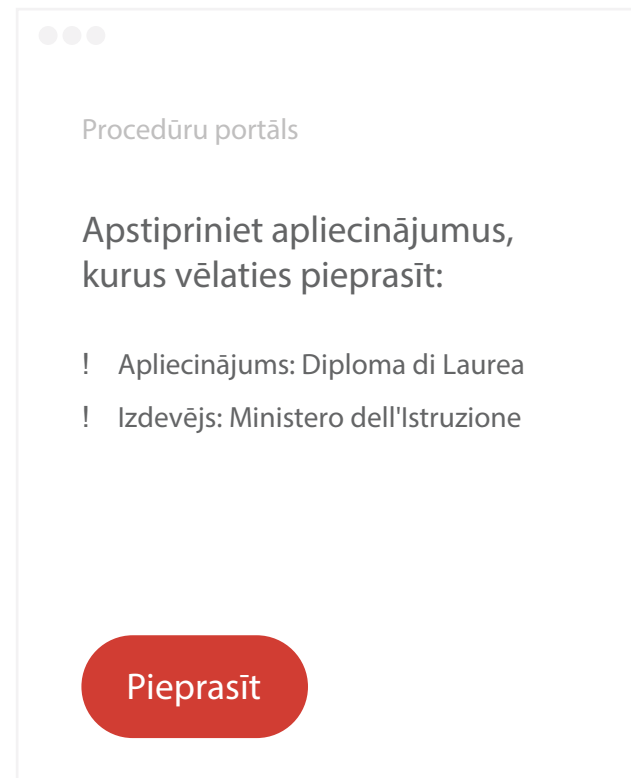

Apliecinājumu pieprasījums ir nosūtīts apliecinājumu sniedzējam

Lietotāja nepārprotams pieprasījums

Apliecinājumu pieprasījumu apstrāde ir atļauta tikai pēc lietotāja nepārprotama pieprasījuma, ja vien nav piemērojams SDGR 14.4. panta izņēmums. Lai lietotāji varētu sniegt apzinātu skaidru pieprasījumu, viņiem ir jāsaņem:

1. Apliecinājumu sniedzēja(u) nosaukums(i);
2. Pieprasāmā(-o) apliecinājuma(-u) veida identifikators;
3. Pēc izvēles arī apliecinājuma veida apraksts.

Procedūru portāls

Apstipriniet apliecinājumus,
kurus vēlaties pieprasīt:

- ! Apliecinājums: Diploma di Laurea
- ! Izdevējs: Ministero dell'Istruzione

Pieprasīt

Apliecinājumu pieprasījums ir nosūtīts

Kad lietotājs skaidri pieprasa apliecinājumu izgūšanu, tiek aktivizēts pirmais (1 no 2) pieprasījuma-atbildes dialoglogs:

1. Pieprasītājs nosūta apliecinājuma pieprasījumu, izmantojot OOTS eDelivery piekļuves punktu, katram no atlasītajiem apliecinājumu sniedzējiem par katru pieprasīto apliecinājuma veidu.
2. Katra apliecinājuma sniedzēja datu pieprasījums, izmantojot OOTS eDelivery piekļuves punktu, atgriež atbildes ziņojumu, kas satur novirzīšanas URL un pēc izvēles papildu informāciju, kas apraksta apliecinājumus vienā vai vairākās valodās.

Lietotājs pēc tam var noklikšķināt uz URL, lai tiktu novirzīts uz apliecinājumu sniedzēja pusi.

Piezīme: Ja priekšskatījums nav nepieciešams, apliecinājumu sniedzējs var tieši atbildēt uz pirmo apliecinājuma pieprasījuma ziņojumu, izmantojot pašus apliecinājumus.

Procedūru portāls

Pirmais pieprasījums

Atbilde ar URL

Apliecinājumu sniedzējs

4 Novirzīšana

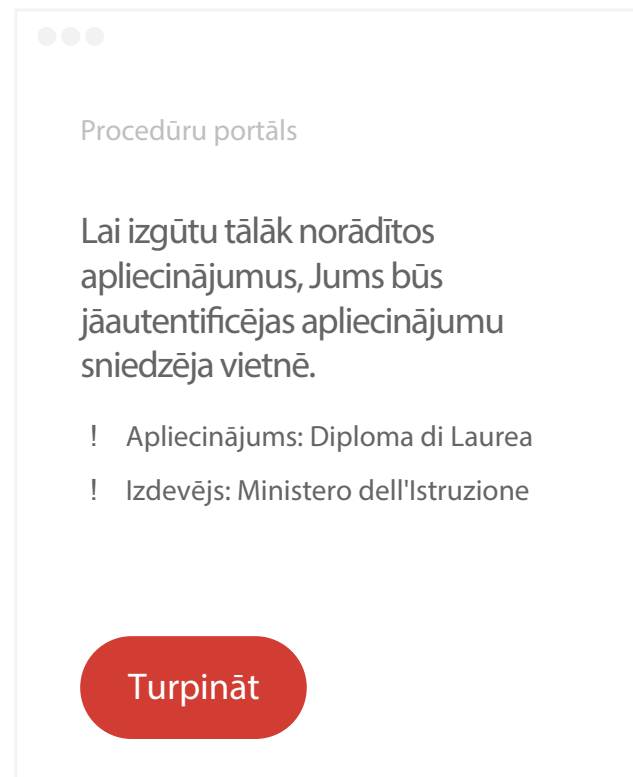

Lietotājs tiek novirzīts pie apliecinājuma sniedzēja

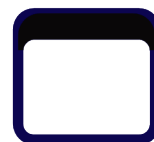
Lietotājs tiek novirzīts uz apliecinājumu sniedzēja pusi

Ja lietotājs izvēlas turpināt apliecinājumu apmaiņu, noklikšķinot uz saites procedūru portālā, viņš tiek novirzīts uz URL katra apliecinājuma vai apliecinājumu grupas nodrošinātāja pusē. Pēc tam pieprasītājs nosūtīs apliecinājumu sniedzējam otru ziņojumu; tajā kā pievienots atgriešanas URL parametrs būs iekļauta “atgriešanas informācija”.

Vēlāk, kad lietotājs ir novirzīts uz apliecinājumu sniedzēja pusi un apstiprinās, ka vēlas turpināt apliecinājumu apmaiņu, apliecinājumu sniedzējs atbildēs uz šo ziņojumu ar pašu apliecinājumu.

Procedūru portāls

Otrais pieprasījums

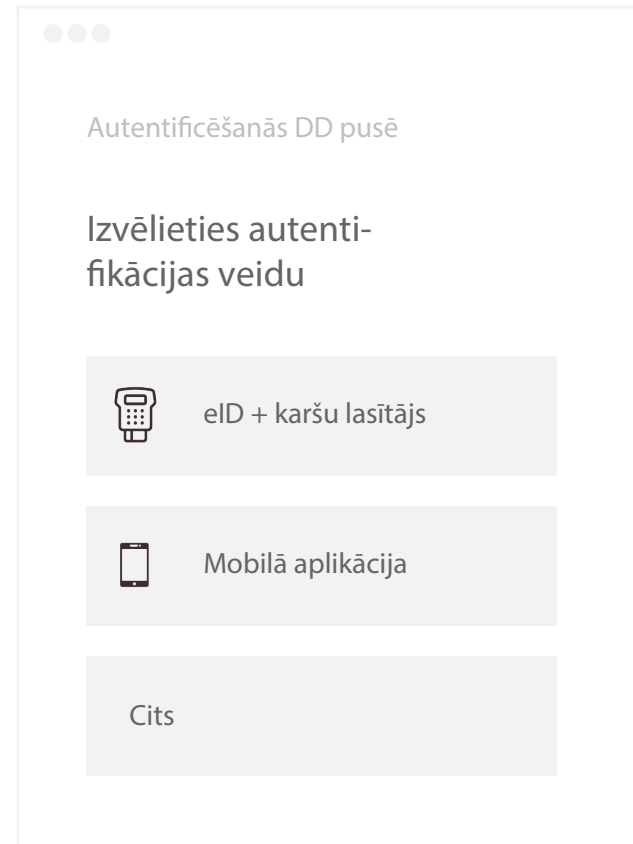

Apliecinājumu sniedzējs

Lietotājam var būt nepieciešams vēlreiz autentificēties

Lietotājam, iespējams, būs jāveic atkārtota autentifikācija, ja to nosaka konkrētais apliecinājumu sniedzējs. Ja lietotājam ir jāveic atkārtota autentifikācija, autentifikācijas sniedzējam ir jāpārbauda, vai atkārtotas autentifikācijas procesā izgūtās minimālās eIDAS datu kopas obligātie atribūti atbilst tiem, kas saņemti procedūru portāla nosūtītajā apliecinājumu pieprasījumā.

5 Priekšskatīšana

Lietotājs priekšskata apliecinājumu

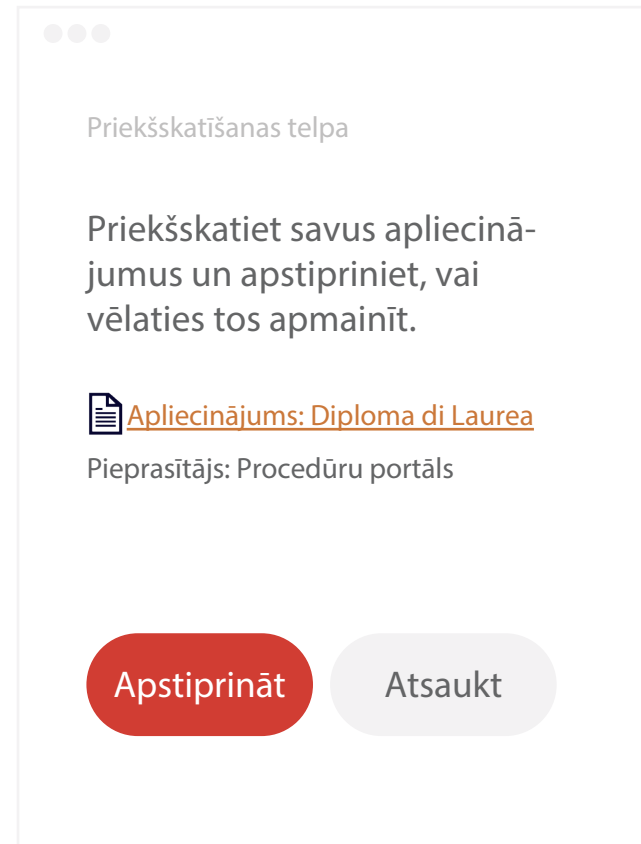

Lietotājs priekšskata apliecinājumu

Izņemot gadījumus, kad priekšskatījums nav noteikts valsts tiesību aktos, lietotājiem ir jāpiedāvā iespēja priekšskatīt apliecinājumus, pirms viņi nolēma turpināt apliecinājumu izgūšanu.

Ja lietotājs nolemj turpināt, apliecinājumu sniedzējs atbildēs uz otro(-ajiem) apliecinājuma pieprasījuma ziņojumu(-iem) no pieprasītāja ar pierādījumu(-iem).

Neatkarīgi no tā, vai lietotājs izvēlas apstiprināt vai atcelt apliecinājumu apmaiņu, lietotājs tiek novirzīts atpakaļ uz pieprasītāja pusi.

6 Apliecinājumu izgūšana

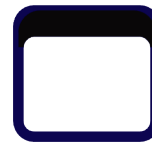

Apliecinājuma sniedzējs atbild uz apliecinājuma pieprasījumu

Apliecinājumu sniedzējs nosūta apliecinājumus

Atbildot uz otro pieprasījumu no procedūru portāla, apliecinājumu sniedzējs atgriež atbildi, kas satur apliecinājumus (ja lietotājs nolēmis tos izmantot) vai kļūdu (ja lietotājs nolemj apliecinājumus neizmantot, ja apliecinājumus nevar identificēt vai ja apliecinājumu sniedzējs nevar apstiprināt lietotāja identitāti).

Procedūru portāls

Otrais pieprasījums

Apliecinājumu sniedzējs

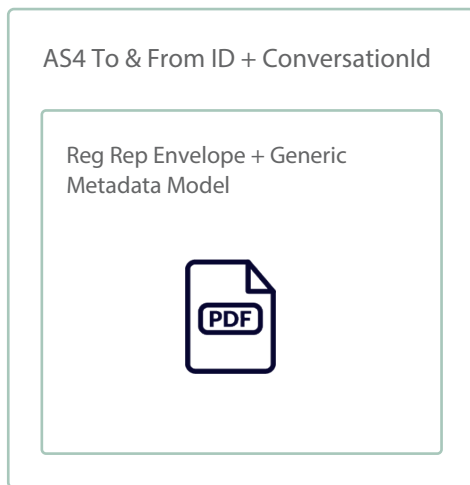

Atbilde ar apliecinājumu

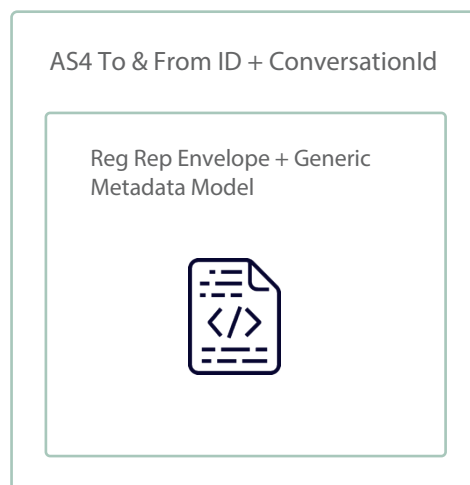

Apliecinājumu atbildes struktūra

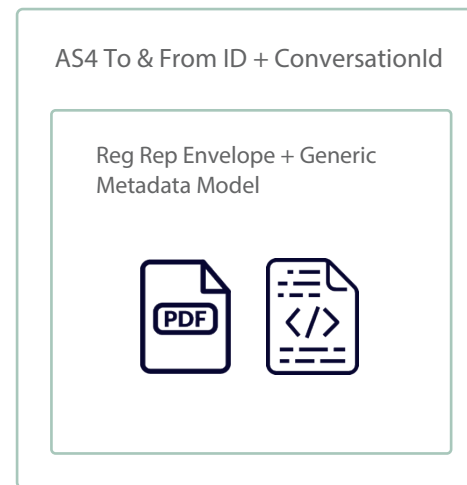
Lai apliecinājumi tiktu automātiski apmainīti, izmantojot vienreizes tehnisko sistēmu, tie jāpapildina ar vienreizes tehniskās sistēmas vispārīgā metadatu modeļa elementiem, kas unikāli identificē apliecinājumus un apliecinājumu sniedzēju, kā arī citus papildu un neobligātos laukus, piemēram, valodu., kurā izsniegti apliecinājumi. Pašiem apliecinājumiem jābūt vienā no trim atbalstītajiem formātiem:

1) apliecinājumi cilvēkiem lasāmā formātā (piemēram, PDF).

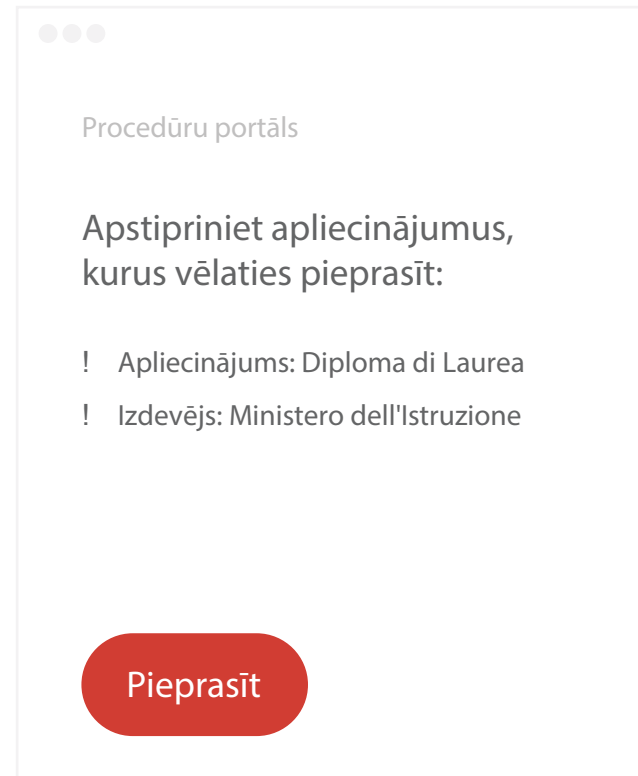
2) Strukturēti apliecinājumi, kas atbilst OOTS datu modelim, kas attiecas uz apliecinājuma veidu.

3) Strukturētiem apliecinājumiem, kas neatbilst OOTS datu modelim, ir jāpievieno cilvēkam lasāma pierādījumu versija (piemēram, PDF).

Lietotājs iegūst citus apliecinājumus

Ja lietotājs vēlas apmainīt apliecinājumus no dažādām dalībvalstīm vai ja dalībvalstīm ir vairāki priekšskatījuma apgabali, lietotājam ir jāatkārto darbības “novirzīšana” un “priekšskatīšana” katram apliecinājumam. Kad lietotājs būs savācis un apstiprinājis visus apliecinājumus, ko vēlas izmantot savā pakalpojuma pieteikumā, viņš tiks novirzīts atpakaļ uz procedūru portālu.

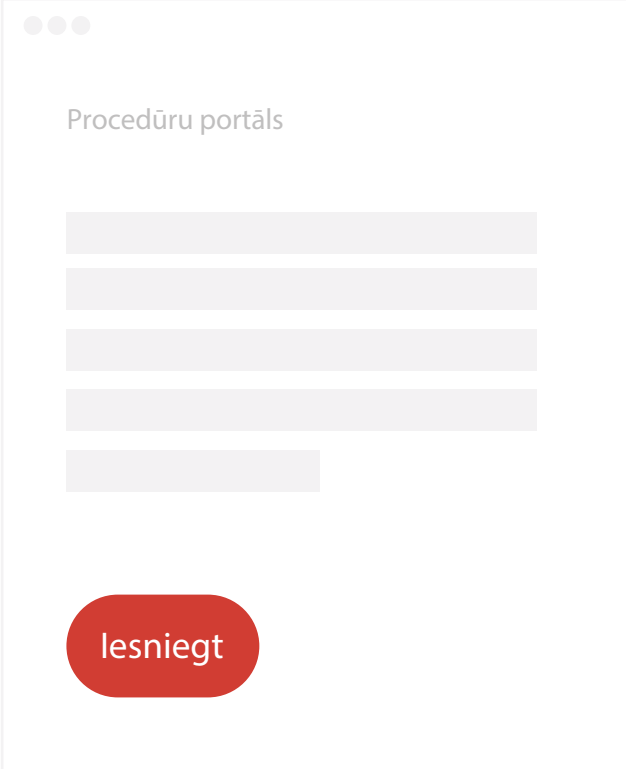
7 Iesniegt

Lietotājs pabeidz apliecinājumu iesniegšanu

Lietotājs iesniedz apliecinājumus

Lietotājs ir pabeidzis vienreizes tehniskās sistēmas procedūras daļu un tagad vajadzības gadījumā var sniegt papildu informāciju un iesniegt pakalpojuma pieteikumu apstrādei.

Procedūru portāls

_____

_____

_____

_____

_____

iesniegt

Paldies par uzmanību.